

การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน

สังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

Internal Supervision of School Administrators in Schools under the Municipality of Mueang District, Lopburi Province.

ทิพวรรณ นิลละอ¹

Tipawan Nillao¹

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ เทศบาลตำบลบ้านท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี¹

Academic Officer, Ban Tha Luang Subdistrict Municipality, Tha Luang District, Lop Buri Province¹

Retrieved 11-04-2025; Revised 27-04-2025; Accepted 29-04-2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู และ (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 148 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .991 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที และสถิติทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู พบว่าในภาพรวมและรายด้าน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

Abstract

The study had two objectives: (1) to study internal supervision of school administrators in schools under the municipality of Mueang District, Lopburi Province, according to teachers' opinions, and (2) to compare teachers' opinions on internal supervision of school administrators in schools under the municipality of Mueang District,

Lopburi Province, classified by gender, education level and work experience. This study was a quantitative research. The sample consisted of 148 teachers in schools under the municipality of Mueang District, Lopburi Province. The sample size was determined by using the Krejcie and Morgan table. The simple with the total reliability of .991. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The research results consisted of (1) the internal supervision of school administrators in schools under the municipality of Mueang District, Lopburi Province, according to teachers' opinions, it was found that the practices of the overall aspects and each aspect were at a high level, and (2) the comparison of teachers' opinions on internal supervision of school administrators in schools under the municipality of Mueang District, Lopburi Province, when classified by gender, age and education level, it was found that their opinions on the overall aspects were significantly different at the statistical level of .05.

Keywords: Internal supervision, school administrators, under the municipality of Mueang district, Lopburi province

บทนำ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพควรมีการพัฒนาปรับปรุงทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในที่ตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ คำว่าคุณภาพการศึกษาไม่ใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่งแต่เป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่รัฐบาลที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย เพื่อแก้ไข ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ หน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่สนับสนุนด้านบุคลากรที่มีคุณภาพ รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนตลอดจนกำกับติดตามให้เกิดการพัฒนา ด้านการจัดการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดที่ให้การศึกษที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้านสังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีความมั่นคง ประเทศชาติมีการพัฒนาให้ก้าวต่อไปได้โดยตลอด ซึ่งบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรงคือ ครู ที่มีหน้าที่วางรากฐานความรู้ ความดี และความสามารถทุก ๆ ด้านให้แก่ผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่หลักในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป รวมถึงเรื่องการพัฒนาครู และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญที่การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ผ่านกระบวนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การนิเทศภายในจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูได้ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

ในชั้นเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ตลอดจนสนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน การนิเทศการศึกษาจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผลตามมาตรฐานตัวชี้วัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (วันวิสาห์ โขยชนะ, 2560)

การนิเทศภายในโรงเรียน ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการควบคู่กับการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศภายในจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้มีการเตรียมการก่อนการนิเทศ และร่วมกันดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ในฐานะที่เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับครูและนักเรียน เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับปัญหา และรู้ถึงปัญหาและความต้องการจำเป็นต่าง ๆ ได้ดีกว่าบุคคลภายนอก เป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาได้ถูกต้อง มีการใช้หลักมนุษยสัมพันธ์และความเป็นกันเองแบบกัลยาณมิตรในการนิเทศครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ทำให้การนิเทศภายในโรงเรียนดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนองความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมที่สุด แต่ในปัจจุบันพบว่าการนิเทศภายในยังมีปัญหาค่อนข้างมาก โดยเห็นได้จากสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ รายงานผลการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ทั้งปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศ การนิเทศภายในยังขาดความต่อเนื่องและความเป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบทางลบของสถานการณ์โควิด 19 ต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยข้อมูลจากรายงานการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2564) ผลกระทบทางลบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูจากข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า ส่งผลกระทบทางลบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูระดับมากในเรื่องภาระงานในการจัดการเรียนรู้และการดูแลนักเรียนมากขึ้น ครูบางส่วนเครียด มีความกังวลกับรูปแบบการสอนแบบใหม่ ไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยี เป็นสิ่งที่ทำให้ครูกังวลและเหนื่อยกว่าปกติ ครูขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากภาระงานมีมากขึ้น ในขณะที่ทรัพยากรทางการศึกษาไม่เพียงพอ และบุคคลภายนอกไม่เข้าใจถึงภาระงานของครู ส่งผลให้ครูรู้สึกว่าขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน และทำให้คุณภาพการจัดการเรียนการสอนลดลง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู การส่งเสริมและสนับสนุนการเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ผ่านกระบวนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ในอันที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่เด็กนักเรียนในเขตเทศบาล และการจัดการศึกษาของเทศบาลอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือให้เทศบาลสามารถปฏิรูปการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ การบริหารการศึกษาของเทศบาล

ดำเนินการโดยสำนักการศึกษา หรือกองการศึกษาในฐานะหน่วยปฏิบัติ สนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาของเทศบาล ดำเนินการจัดตั้งงบประมาณและดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา (วศิน โถมุท, 2560) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดนโยบายเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนต้องทำการนิเทศ แนะนำการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานการนิเทศภายในของสถานศึกษา และทำการนิเทศภายในตามกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายให้สถานศึกษามีคุณภาพที่สูงขึ้น ซึ่งในการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการทำงานเพื่อโน้มน้าวใจคน ในการกระตุ้นหรือสร้างความพึงพอใจให้เกิดพฤติกรรมการทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งการร่วมมือในการปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้บริหารเข้าใจถึงความต้องการของมนุษย์และรู้วิธีการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจและเกิดความรู้สึกอุทิศตนเพื่องาน (เสาวลักษณ์ บุญมาก และตรัยภูมิรินทร์ ตรีศวร, 2564)

โรงเรียนในสังกัดเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้แก่ เทศบาลเมืองลพบุรี เทศบาลเมืองเขาสามยอตเทศบาลตำบลโคกตูม เทศบาลตำบลเขาพระงาม อยู่ภายใต้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการศึกษา และการนิเทศภายในโรงเรียน ตามบทบาทและภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ครูผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียนในสังกัดเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การนิเทศภายในโรงเรียนยังไม่มีระบบที่ชัดเจน ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน และไม่มีผลการนิเทศไปปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงไม่มีการวางแผนและแจ้งล่วงหน้าในการนิเทศ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนกันของช่วงเวลาในการทำกิจกรรมและภาระงานอื่น ๆ เช่น ตัวอย่างการสัมภาษณ์ครู ประกอบด้วย อนิรุจน์ สืบไสสงค์, ธิดา รุกกรับ, และ เอกรัตน์ กิ่งกัน(การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มิถุนายน 2567) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้มีการถามความคิดเห็นครูในเรื่องรูปแบบการนิเทศ และทำการเลือกช่วงเวลาที่มีการนิเทศเป็นช่วงเดียวกับช่วงที่มีโครงการและกิจกรรมอื่น ๆ กระบวนการนิเทศมีเพียงกำหนดปฏิทินการนิเทศ และการดำเนินการนิเทศยังขาดกระบวนการนิเทศที่เป็นระบบชัดเจน และการนิเทศส่วนใหญ่มักจะมีการจัดขึ้นในช่วงที่มีโครงการอื่นที่เร่งด่วนควบคู่กันไป ทำให้ภาระงานที่ต้องทำในแต่ละวันมีมากขึ้น จนบางครั้งไม่สามารถแบ่งเวลาได้ ทำให้ไม่สามารถเตรียมความพร้อมได้ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้หน่วยงานต้นสังกัดโรงเรียนในสังกัดเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ยังไม่มีตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ซึ่งศึกษานิเทศก์ ถือว่าเป็นบุคลากรภายนอกที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้คำแนะนำและชี้แนะในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ให้ดำเนินการไปได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนสังกัดเทศบาลสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง

และพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

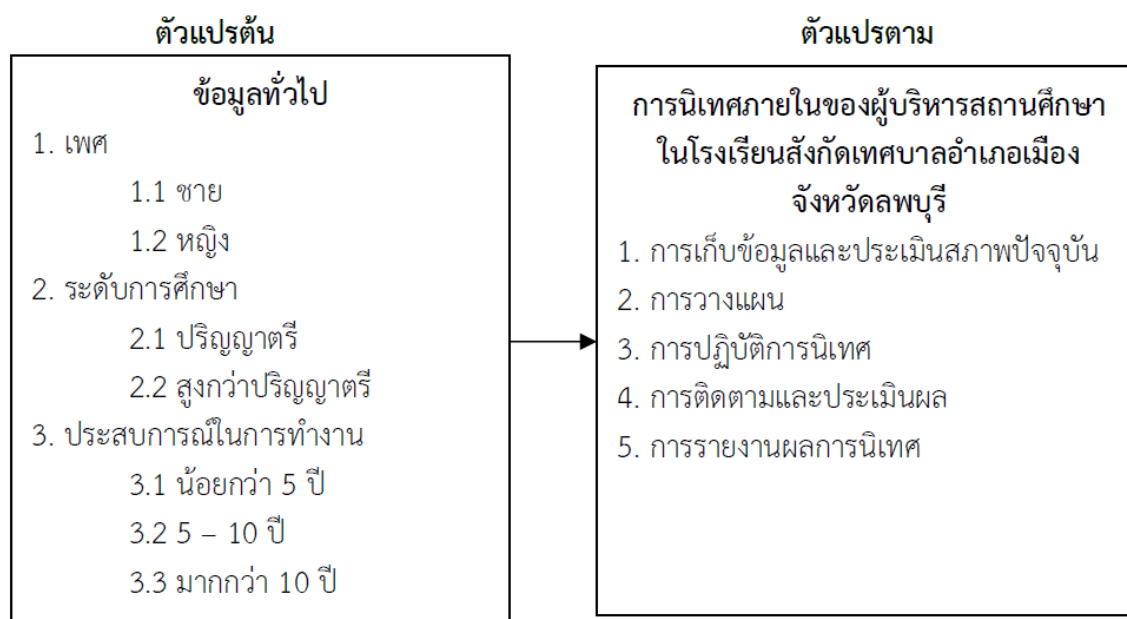
1. เพื่อศึกษานิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัย ได้แก่ กรองทอง จิรเดชากุล (2550); สัจด์ อุทรานันท์ (2529); ธารทิพย์ ด้ายศ (2561); ธีรรัตน์ หัตถมา (2566); ธัญพิชชา อุ่นรัมย์ (2564); Allen (1969); Harris (1985) และได้สังเคราะห์เนื้อหาเป็นกระบวนการของการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การเก็บข้อมูลและประเมินสภาพปัจจุบัน (2) การวางแผน (3) การปฏิบัติการณ์ (4) การติดตามและประเมินผล (5) การรายงานผลการนิเทศ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และกำหนดเป็นกระบวนการของการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ในการศึกษา การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย กระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การเก็บข้อมูลและประเมินสภาพปัจจุบัน (2) การวางแผน (3) การปฏิบัติการณ์ (4) การติดตามและประเมินผล (5) การรายงานผลการนิเทศ แสดงในรูปที่ 1 ดังต่อไปนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวนรวม 235 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 148 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ประกอบด้วย 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสพการณ์ในการทำงาน โดยลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับของ Likert Scale (Likert, 1987 อ้างถึงใน ธานินทร์, 2551) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน จำนวนรวม 28 ข้อ ได้แก่ (1) การเก็บข้อมูลและประเมินสภาพปัจจุบัน จำนวน 6 ข้อ (2) การวางแผน จำนวน 5 ข้อ (3) การปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 6 ข้อ (4) การติดตามและประเมินผล จำนวน 6 ข้อ และ (5) การรายงานผลการนิเทศ จำนวน 5 ข้อ

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) เพื่อนำมาสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษา
- 4) นำเนื้อหาจากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา มากำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับตัวแปรที่จะศึกษา
- 5) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบเครื่องมือที่กำหนดซึ่งมีแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การเก็บข้อมูลและประเมินสภาพปัจจุบัน (2) การวางแผน (3) การปฏิบัติการนิเทศ (4) การติดตามและประเมินผล และ (5) การรายงานผลการนิเทศ
- 6) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษาและความครอบคลุมของนิยามตัวแปร แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามแต่ละข้อ (Content validity) จากนั้นนำร่างแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ตามนิยามศัพท์ของตัวแปรสำคัญของการวิจัย ซึ่งจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจึงถือเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้
- 2) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ .991
- 3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีการกำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จัดทำหนังสือขอความร่วมมือถึงนายกเทศมนตรีที่มีโรงเรียนในสังกัดทั้ง 8 โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล จากครูในโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
- 2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือส่งไปยังเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี และจัดทำหนังสือขอความร่วมมือส่งต่อไปยังนายกเทศมนตรีที่มีโรงเรียนในสังกัดทั้ง 8 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากครูในโรงเรียน

3) ดำเนินการเก็บข้อมูล ผ่านการใช้ Google Form ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กำหนดส่งคืนภายใน 30 วัน

4) เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงค่าความถี่ และร้อยละ
- 2) วิเคราะห์ระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) วิเคราะห์เปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่าที (t-test) และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มขึ้นไป กรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s Method)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ข้อ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู พบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านการเก็บข้อมูลและประเมินสภาพปัจจุบัน ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และ ด้านการรายงานผลการนิเทศ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานของครูภายในสถานศึกษา จึงได้ให้การสนับสนุนและมีการจัดการนิเทศภายในเป็นอย่างดี เพื่อให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทาง อันนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานครูในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) ได้ทำการศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธารทิพย์ ด้ายศ (2561) ได้ทำการศึกษา การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวม และรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 เพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน หรือมีความคิดเห็นในมุมมองต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวันสุไลมาน แวสุหลง (2564) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการกับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการเปรียบเทียบระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธิณี สระไร (2560) ได้ทำการศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอเรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกัน

2.2 ระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีมุมมองในการปฏิบัติงานที่ดีกว่า ครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันสุไลมาน แวสุหลง (2564) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการกับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการเปรียบเทียบระดับ

การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิดา พรหมศรี และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2563) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.3 ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์และประเมินสภาพปัจจุบันและปัญหา ทำให้เข้าใจปัญหาได้อย่างถ่องแท้ และแสวงหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาก็ได้ดีกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธารทิพย์ ด้ายศ (2561) ได้ทำการศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธิณี สะไร (2560) ได้ทำการศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการเก็บข้อมูลและประเมินสภาพปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการนำข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบในการวิเคราะห์และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการการนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. ด้านการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมคณะกรรมการการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดวาระการประชุมที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถวางแผนการดำเนินงานในรูปแบบที่หลากหลายได้
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู โดยต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและครูผู้รับการนิเทศ มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้รับการนิเทศได้ดียิ่งขึ้น
4. ด้านการติดตามและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R & D) เครื่องมือการนิเทศ และเครื่องมือการประเมินผลที่เหมาะสม และสอดคล้องกับการนิเทศภายในของ

สถานศึกษาให้มากที่สุด รวมทั้งมีการจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือฯ พร้อมระบุระยะเวลาการใช้เครื่องมือแต่ละประเภทตามความเหมาะสมด้วย

5. ด้านการรายงานผลการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำเป็นรายงานผลการนิเทศ โดยความร่วมมือของคณะกรรมการการนิเทศภายใน และผู้แทนจากฝ่าย/งานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อให้รายงานการนิเทศมีเนื้อหาสาระที่ครบถ้วน ครอบคลุม สื่อความหมายที่ชัดเจน รวมทั้งมีการระบุแนวทางในการพัฒนาการนิเทศในครั้งต่อไปด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติงาน และเจตคติที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบและรูปแบบการนิเทศภายในให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ทั้งกับครูผู้รับการนิเทศ และผู้นิเทศภายใน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). รายงานการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด – 19. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ธัญพิชชา อุ่นรัมย์. (2564). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. Mahasarakham University Intellectual Repository. <http://202.28.34.124/dspace/handle/123456789/857>.
- ธานินทร์ศิลป์ จารุ. (2551). *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพมหานคร: บิสนิเนสอาร์แอนด์ดี
- ธารทิพย์ ด้ายศ. (2561). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์]. SRU Intellectual Repository. <http://ir.sru.ac.th/handle/123456789/19/simple-search?filterquery=ธารทิพย์+ดำยศ&filtername=author&filtertype>equals>
- ธิดารัตน์ หัตถมา. (มกราคม – มิถุนายน 2566). แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 7(1), 637-650.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10), กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- เมธินี สระไร. (2560). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา]. YRU Wisdom Bank. <http://wb.yru.ac.th/xmlui/handle/yr/5083>
- วันวิสาห์ ไชยชนะ. (2560). *กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนส่งเสริมพิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยฟาอีสเทิร์น]. Library and Learning Resources Center. http://www2.feu.ac.th/acad/llrc/LIS/WALAI_CatalogStatItem_Detail.aspx?q=2560-08
- วันสุไลมาน แวสุหลง. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา]. YRU Wisdom Bank. <https://wb.yru.ac.th/xmlui/handle/yr/5083>
- วศิน โกมุต. (2560). *การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการเพิ่มโอกาสการศึกษาของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. TU Digital Collections. https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5324300127_3751_3460.pdf
- สังต์ อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษาหลักการทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สายวิมล ดวงสนม (2561). *การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. DSpace at Rajamangala University of TechnologyThanyaburi. <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/3533>
- สุธิดา พรหมศรี และ ภาวดี ธาราศรีสุทธิ. (2563). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร. ใน งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 12 “ศาสตร์พระราชา และการวิจัยเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตในยุค Disruptive Technology”* (น. 2870-2877). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี. (2566, 1 มีนาคม). *ข้อมูลครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี*. <https://www.lopburilocal.go.th/govdoc-detail?hd=3&id=1367>
- เสาวลักษณ์ บุญมาก และตรีภูมิพันธ์ ตรีสุวรรณ. (2564). *บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. ใน การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12* (น. 976-991). มหาวิทยาลัยมหาดไทย.
- Allen, H.G. (1969). *Analysis and Design of Structural Sandwich Panels*. Pergamon Press, London.

Harris, B. M. (1958). *Supervisory Behavior in Education* (2nd ed.). Englewood Cliff. New Jersey: Prentice-Hall.